

Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României

În vigoare de la 07 aprilie 2000

Consolidarea din data de **29 ianuarie 2025** are la bază republicarea (r1) din Monitorul Oficial, Partea I nr. 118 din 18 februarie 2014

Include modificările aduse prin următoarele acte: L 107/2020; L 372/2023; OUG 83/2024.
Ultimul amendament în 28 iunie 2024.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Se instituie sistemul național de decorații al României potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 2. - Sistemul național de decorații cuprinde:

A. decorații naționale:

- ordine, cruci și medalii;

B. decorații pe domenii de activitate:

a) ordine și medalii civile;

b) ordine și medalii militare:

- de pace;

- de război.

Art. 3. - (1) Decorațiile sunt conferite cetățenilor români pentru serviciile excepționale aduse statului și poporului român, pentru acte de eroism săvârșite în serviciul militar și pentru merite deosebite în activitate.

(2) Decorațiile pot fi conferite și unităților militare pentru fapte deosebite săvârșite în timp de pace și pentru acte de eroism în timp de război.

(3) Decorațiile pot fi conferite și cetățenilor străini pentru contribuția deosebită la progresul umanității, la promovarea păcii și a democrației în lume, la dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie cu România sau pentru fapte și servicii remarcabile aduse statului și poporului român.

Art. 3¹. - Decorațiile nu pot fi conferite cetățenilor pentru care există o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, prin care se constată că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității și au desfășurat activități de poliție politică, și nici cetățenilor pentru care există o hotărâre judecătorească rămasă definitivă de condamnare la pedeapsa privativă de libertate, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea de drept sau reabilitarea judecătorească.

Art. 4. - (1) Decorațiile sunt conferite de Președintele României, prin decret, în baza propunerilor de decorare individuale.

(2) Propunerile de decorare se fac de către:

- a) președintele Senatului sau de președintele Camerei Deputaților, pentru Președintele României, prim-ministru, senatori și deputați;
 - b) prim-ministru, pentru membrii Guvernului;
 - c) miniștrii și conducătorii instituțiilor și organizațiilor centrale autonome, pentru persoanele din domeniul lor de activitate.
- (3) Președintele României poate să confere decorații și din propria inițiativă, în proporție de 1% din numărul total stabilit prin lege pentru fiecare grad sau clasă a fiecărei decorații, cu excepția gradelor de Mare Ofițer, Mare Cruce și Colan.
- (4) Pentru cetățenii români decorarea are loc o dată pe an, cu ocazia Zilei Naționale a României.
- (5) În cazuri speciale decorațiile pot fi conferite și pe parcursul anului calendaristic.
- Art. 5.** - Propunerile nominale pentru conferirea decorațiilor sunt avizate de Cancelaria Ordinilor, care se înființează în cadrul Administrației prezidențiale.

CAPITOLUL II

Sistemul de decorații

Art. 6. - Decorațiile naționale sunt următoarele:

A. Ordine:

- I. Ordinul Steaua României;
- II. Ordinul Serviciul Credincios;
- III. Ordinul Pentru Merit.

B. Cruci și medalii:

- I. Crucea Serviciul Credincios;
- II. Medalia Serviciul Credincios;
- III. Medalia Pentru Merit.

C. Cruci comemorative:

- I. Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste;
- II. Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989;
- III. Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941-1945.

Art. 7. - (1) Decorațiile civile pe domenii de activitate sunt următoarele:

A. Ordine:

09/07/2020 - litera a fost modificată prin Lege 107/2020

- Ordinul Meritul Agricol;
- Ordinul Meritul Cultural;
- Ordinul Meritul Industrial și Comercial;
- Ordinul Meritul pentru Învățăământ;
- Ordinul Meritul Sanitar;

- Ordinul Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social;
- Ordinul Meritul Sportiv;
- Ordinul Meritul Diplomatic.

B. Medalii:

- Medalia Meritul Agricol;
- Medalia Meritul Cultural;
- Medalia Meritul Industrial și Comercial;
- Medalia Meritul pentru Învățământ;
- Medalia Meritul Sanitar;
- Medalia Meritul Sportiv;
- Medalia Meritul Diplomatic.

Art. 8. - Decorațiile militare de pace sunt următoarele:

A. Ordine:

- Ordinul Virtutea Militară;
- Ordinul Virtutea Aeronautică;
- Ordinul Virtutea Maritimă;
- Ordinul Bărbăție și Credință.

B. Medalii:

- Medalia Virtutea Militară;
- Medalia Virtutea Aeronautică;
- Medalia Virtutea Maritimă;
- Medalia Bărbăție și Credință.

Art. 9. - Decorațiile militare de război sunt următoarele:

A. Ordine:

- I. Ordinul Mihai Viteazul;
- II. Ordinul Steaua României;
- III. Ordinul Serviciul Credincios;
- IV. Ordinul Pentru Merit;
- V.

- Ordinul Virtutea Militară;
- Ordinul Virtutea Aeronautică;
- Ordinul Virtutea Maritimă;
- VI. Ordinul Meritul Sanitar.

B. Medalii:

I.

- Medalia Virtutea Militară;
- Medalia Virtutea Aeronautică;

- Medalia Virtutea Maritimă;
- II. Crucea Serviciul Credincios;
- III. Medalia Serviciul Credincios;
- IV. Medalia Pentru Merit;
- V. Medalia Bărbăție și Credință;
- VI. Medalia Meritul Sanitar.

CAPITOLUL III

Ierarhia decorațiilor

Art. 10. - (1) Ierarhia fiecărei decorații, în ordine descrescătoare, este următoarea:

I. Ordine naționale:

1. Ordinul Steaua României, instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reînstituirea Ordinului național Steaua României, republicată, cu modificările ulterioare, cuprinde 6 grade:

- a) Colan;
- b) Mare Cruce;
- c) Mare Ofițer;
- d) Comandor;
- e) Ofițer;
- f) Cavaler.

2. Ordinul Serviciul Credincios cuprinde 5 grade:

- a) Mare Cruce;
- b) Mare Ofițer;
- c) Comandor;
- d) Ofițer;
- e) Cavaler.

3. Ordinul Pentru Merit cuprinde 5 grade:

- a) Mare Cruce;
- b) Mare Ofițer;
- c) Comandor;
- d) Ofițer;
- e) Cavaler.

II. Ordine civile, pe domenii de activitate:

1. Ordinul Meritul Agricol cuprinde 4 grade:

- a) Mare Ofițer;
- b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

2. Ordinul Meritul Cultural cuprinde 4 grade:

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

3. Ordinul Meritul Industrial și Comercial cuprinde 4 grade:

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

4. Ordinul Meritul pentru Învățământ cuprinde 4 grade:

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

5. Ordinul Meritul Sanitar cuprinde 4 grade:

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

5¹. Ordinul Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social cuprinde 4 grade:

09/07/2020 - subpunctul a fost introdus prin Lege 107/2020.

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

6. Ordinul Meritul Sportiv cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

7. Ordinul Meritul Diplomatic cuprinde 4 grade:

a) Mare Ofițer;

b) Comandor;

c) Ofițer;

d) Cavaler.

III. Ordine militare de pace:

1. Ordinul Virtutea Militară cuprinde 4 grade:

- a) Mare Ofițer;
- b) Comandor;
- c) Ofițer;
- d) Cavaler.

2. Ordinul Virtutea Aeronautică cuprinde 4 grade:

- a) Mare Ofițer;
- b) Comandor;
- c) Ofițer;
- d) Cavaler.

3. Ordinul Virtutea Maritimă cuprinde 4 grade:

- a) Mare Ofițer;
- b) Comandor;
- c) Ofițer;
- d) Cavaler.

4. Ordinul Bărbăție și Credință cuprinde 4 grade:

- a) Mare Ofițer;
- b) Comandor;
- c) Ofițer;
- d) Cavaler.

IV. Ordine militare de război:

- Ordinul Mihai Viteazul cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

(2) Ordinele naționale și militare, precum și Ordinul Meritul Sanitar, conferite ca decorații de război, au însemne speciale și își păstrează fiecare ierarhia proprie, ordinea lor ierarhică fiind cea prevăzută la art. 9 lit. A.

V. Cruci și medalii naționale:

1. Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;
- c) clasa a III-a.

2. Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989 cuprinde 3 clase:

- a) clasa I;
- b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

3. Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941-1945, fără clase.

4. Crucea Serviciul Credincios cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

5. Medalia Serviciul Credincios cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

6. Medalia Pentru Merit cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

VI. Medalii civile, pe domenii de activitate:

1. Medalia Meritul Agricol cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

2. Medalia Meritul Cultural cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

3. Medalia Meritul Industrial și Comercial cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

4. Medalia Meritul pentru Învățământ cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

5. Medalia Meritul Sanitar cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

6. Medalia Meritul Sportiv cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

7. Medalia Meritul Diplomatic cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

VII. Medalii militare de pace:

1. Medalia Virtutea Militară cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

2. Medalia Virtutea Aeronautică cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

3. Medalia Virtutea Maritimă cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

4. Medalia Bărbăție și Credință cuprinde 3 clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a;

c) clasa a III-a.

VIII. Medalii militare de război:

- Medalia Virtutea Militară de război cuprinde două clase:

a) clasa I;

b) clasa a II-a.

(3) Medalia Virtutea Militară de război este cea mai înaltă decorație de război care se poate conferi maiștrilor militari, subofițerilor și trupei din toate armele și specialitățile militare, echivalentă ca importanță cu Ordinul Mihai Viteazul pentru ofițeri.

(4) Celelalte medalii naționale și militare, precum și Medalia Meritul Sanitar, conferite ca decorații de război, au însemne speciale și își păstrează fiecare ierarhia proprie, ordinea lor ierarhică fiind prevăzută la art. 9 lit. B.

CAPITOLUL IV

Conferirea ordenelor naționale

Art. 11. - Conferirea ordenelor naționale cetățenilor români se face începând cu gradul de Cavaler, ceea ce determină admiterea în ordinul național respectiv.

Art. 12. - (1) Conferirea gradelor superioare în cadrul unui ordin național se face potrivit reglementărilor cuprinse în legile de instituire a acestora.

(2) Persoanele decorate cu un ordin, indiferent de gradul pe care îl au, sunt cavaleri ai ordinului respectiv.

Art. 13. - (1) Propunerile pentru decorare cu ordine naționale trebuie să fie temeinic motivate, iar esența acestor motivații se va înscrie în brevetele care însoțesc însemnele.

(2) Propunerile prevăzute la alin. (1) se fac de autoritățile menționate la art. 4 alin. (2), pentru persoanele din sfera respectivă de activitate, în limitele locurilor vacante pentru fiecare grad al fiecărui ordin stabilit pentru promoția anuală de Cancelaria Ordinelor.

Art. 14. - Efectuarea stagiului pentru fiecare ordin și grad nu dă automat dreptul la conferirea unui ordin sau grad superior, ci constituie doar limita de timp după care pot fi făcute noi propuneri de decorare, în cazul existenței unor noi merite ale aceleiași persoane.

Art. 15. - Cetățenii străini nu sunt supuși regulilor de acordare stabilite pentru cetățenii români.

CAPITOLUL V

Conferirea crucilor și medaliilor naționale

Art. 16. - (1) Cetățenilor români li se conferă o cruce sau o medalie națională începând cu cea mai mică clasă.

(2) Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste se acordă în conformitate cu prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu completările ulterioare.

(3) Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989 se acordă în conformitate cu prevederile Legii nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989.

Art. 17. - (1) Propunerile se fac de instituțiile prevăzute la art. 4 alin. (2) pentru domeniile lor de activitate, în limitele locurilor vacante, pentru fiecare clasă a fiecărei cruci sau medalii stabilite pentru promoția anuală de Cancelaria Ordinelor.

(2) Propunerile pentru decorare în toate clasele crucilor și medaliilor naționale vor fi motivate, iar esența motivării trebuie înscrisă în brevetele care însoțesc însemnele.

Art. 18. - Efectuarea stagiului în clasele inferioare ale crucilor și medaliilor naționale nu dă automat dreptul la conferirea de clase superioare, ci constituie doar limita de timp după care poate fi făcută noua propunere de decorare, în cazul existenței unor noi merite.

Art. 19. - Cetățenii străini cărora li se conferă cruci și medalii naționale românești nu sunt supuși regulilor stabilite pentru cetățenii români.

CAPITOLUL VI

Conferirea ordenelor și medaliilor pe domenii de activitate

Art. 20. - Cetățenilor români li se conferă un ordin sau o medalie pentru un domeniu de activitate, începând cu cel mai mic grad sau clasă.

Art. 21. - Conferirea medaliilor civile pe domenii de activitate constituie un factor în favoarea promovării în ordinul respectiv, dar nu este obligatoriu ca acordarea ordinului să fie precedată de decernarea medaliilor.

Art. 22. - Efectuarea stagiului prevăzut pentru fiecare grad sau clasă a ordenelor și medaliilor civile, pe domenii de activitate, nu dă automat dreptul la conferirea de grade sau de clase superioare, ci constituie doar limita de timp după care pot fi făcute noi propuneri de decorare, în cazul existenței unor noi merite ale aceleiași persoane.

CAPITOLUL VII

Brevete

Art. 23. - Brevetul reprezintă documentul oficial prin care se atestă conferirea decorațiilor.

Art. 24. - Brevetul are imprimată pe suprafața sa stema țării și are înscrise date privind: denumirea decorației, gradul sau clasa acesteia, numărul și data decretului de conferire, precum și numele și prenumele posesorului, cu inițiala tatălui, și meritele pentru care se acordă decorația. Pentru militari și unitățile militare se trece și denumirea unității militare.

Art. 25. - Brevetele sunt validate prin semnătură și sigiliu, după cum urmează:

a) pentru ordinele naționale, cu semnătura autografă sau cu parafa Președintelui României și cu contrasemnătura cancelarului ordenelor;

b) pentru ordinele pe domenii de activitate, cu semnătura autografă sau cu parafa Președintelui României, cu contrasemnăturile miniștrilor de resort și a cancelarului ordenelor.

Art. 26. - În timp de război, brevetele pentru Ordinul Mihai Viteazul și Medalia Virtutea Militară sunt semnate autograf de Președintele României și contrasemnate de ministrul apărării naționale și de cancelarul ordenelor.

Art. 27. - Brevetele pentru medalii sunt validate prin semnătura sau parafa ministrului din domeniul căruia s-au făcut propunerile și a cancelarului ordenelor.

Art. 28. - Brevetul poartă două numere:

- a) numărul de ordine din cadrul ierarhiei decorației respective;
- b) numărul de înregistrare în evidența Cancelariei Ordinelor.

Art. 29. - În caz de deces, brevetul împreună cu însemnul decorației rămân moștenitorilor legali.

CAPITOLUL VIII

Modul de purtare a decorațiilor

Art. 30. - Portul decorațiilor românești de pace, în ordinea importanței ierarhice, este următorul:

- 1. gradul de Colan al Ordinului Steaua României;
- 2. gradul de Mare Cruce al Ordinului Steaua României;
- 3. gradul de Mare Cruce al Ordinului Serviciul Credincios;
- 4. gradul de Mare Cruce al Ordinului Pentru Merit este egal cu gradul de Mare Ofițer al Ordinului Steaua României;
- 5. gradul de Mare Ofițer al Ordinului Serviciul Credincios;
- 6. gradul de Mare Ofițer al Ordinului Pentru Merit este egal cu gradul de Comandor al Ordinului Steaua României, egal cu gradul de Mare Ofițer al ordinelor: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social, Bărbăție și Credință, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și clasa I a Ordinului Meritul Sportiv;

09/07/2020 - punctul a fost modificat prin Lege 107/2020

- 7. gradul de Comandor al Ordinului Serviciul Credincios;
- 8. gradul de Comandor al Ordinului Pentru Merit este egal cu gradul de Comandor al ordinelor: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social, Bărbăție și Credință, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și clasa a II-a a Ordinului Meritul Sportiv;

09/07/2020 - punctul a fost modificat prin Lege 107/2020

- 9. gradul de Ofițer al Ordinului Steaua României;
- 10. gradul de Ofițer al Ordinului Serviciul Credincios;
- 11. gradul de Ofițer al Ordinului Pentru Merit este egal cu gradul de Ofițer al ordinelor: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social, Bărbăție și Credință, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace și Virtutea Maritimă de pace;

09/07/2020 - punctul a fost modificat prin Lege 107/2020

12. gradul de Cavaler al Ordinului Steaua României;
13. gradul de Cavaler al Ordinului Serviciul Credincios;
14. gradul de Cavaler al Ordinului Pentru Merit este egal cu gradul de Cavaler al ordenelor: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul pentru Promovarea Drepturilor Omului și Angajament Social, Bărbăție și Credință, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și clasa a III-a a Ordinului Meritul Sportiv;
09/07/2020 - punctul a fost modificat prin Lege 107/2020

15. Crucea Comemorativă a Rezistenței Anticomuniste;
16. Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989;
17. Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941-1945;
18. Crucea Serviciul Credincios clasa I;
19. Medalia Serviciul Credincios clasa I;
20. Crucea Serviciul Credincios clasa a II-a este egală cu Medalia Pentru Merit clasa I;
21. Medalia Serviciul Credincios clasa a II-a este egală cu medaliile: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și Bărbăție și Credință de pace clasa I;
22. Crucea Serviciul Credincios clasa a III-a este egală cu Medalia Pentru Merit clasa a II-a;
23. Medalia Serviciul Credincios clasa a III-a este egală cu medaliile: Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și Bărbăție și Credință de pace clasa a II-a;
24. Medalia Pentru Merit clasa a III-a;
25. Medaliile Meritul Agricol, Meritul Cultural, Meritul Industrial și Comercial, Meritul pentru Învățământ, Meritul Sanitar, Meritul Diplomatic, Virtutea Militară de pace, Virtutea Aeronautică de pace, Virtutea Maritimă de pace și Bărbăție și Credință de pace clasa a III-a.

Art. 31. - Portul decorațiilor românești de război, în ordinea importanței ierarhice, este următorul:

I. Ordine:

1. Ordinul Mihai Viteazul clasa I;
2. Marea Cruce a Ordinului Steaua României de război;
3. Marea Cruce a Ordinului Serviciul Credincios de război;
4. Marea Cruce a Ordinului Pentru Merit de război este egală cu gradul de Mare Ofițer al Ordinului Steaua României de război;
5. Ordinul Mihai Viteazul clasa a II-a este egal cu gradul de Mare Ofițer al Ordinului Serviciul Credincios de război;

6. gradul de Mare Ofițer al Ordinului Pentru Merit de război este egal cu gradul de Mare Ofițer al ordenelor: Virtutea Militară, Virtutea Aeronautică și Virtutea Maritimă de război și Meritul Sanitar de război;
7. Ordinul Mihai Viteazul clasa a III-a este egal cu gradul de Comandor al Ordinului Steaua României de război;
8. gradul de Comandor al Ordinului Serviciul Credincios;
9. gradul de Comandor al Ordinului Pentru Merit;
10. gradul de Ofițer al Ordinului Steaua României de război;
11. gradul de Ofițer al Ordinului Serviciul Credincios de război;
12. gradul de Ofițer al Ordinului Pentru Merit de război este egal cu gradul de Ofițer al ordenelor: Virtutea Militară, Virtutea Aeronautică și Virtutea Maritimă de război și al Ordinului Meritul Sanitar de război;
13. gradul de Cavaler al Ordinului Steaua României de război;
14. gradul de Cavaler al Ordinului Serviciul Credincios de război;
15. gradul de Cavaler al Ordinului Pentru Merit de război este egal cu gradul de Cavaler al ordenelor: Virtutea Militară, Virtutea Aeronautică, Virtutea Maritimă de război și Meritul Sanitar de război.

II. Cruci și medalii:

1. Medalia Virtutea Militară de război clasa I;
2. Crucea Serviciul Credincios de război clasa I;
3. Medalia Serviciul Credincios de război clasa I;
4. Medalia Virtutea Militară de război clasa a II-a;
5. Medalia Pentru Merit de război clasa I este egală cu medaliile: Bărbăție și Credință, Virtutea Aeronautică, Virtutea Maritimă și Meritul Sanitar de război clasa I;
6. Crucea Serviciul Credincios de război clasa a II-a;
7. Medalia Serviciul Credincios de război clasa a II-a;
8. Medalia Pentru Merit de război clasa a II-a este egală cu medaliile: Bărbăție și Credință, Virtutea Aeronautică, Virtutea Maritimă și Meritul Sanitar de război clasa a II-a;
9. Crucea Serviciul Credincios de război clasa a III-a;
10. Medalia Serviciul Credincios de război clasa a III-a;
11. Medalia Pentru Merit de război clasa a III-a este egală cu medaliile: Bărbăție și Credință, Virtutea Aeronautică, Virtutea Maritimă și Meritul Sanitar de război clasa a III-a.

Art. 32. - Decorațiile de război se poartă înaintea celor de pace, pe categorii de distincții, indiferent de treapta ierarhică sau de gradul ori clasa decorației de război față de cele de pace.

Art. 33. - Ordinele se poartă după cum urmează: pe partea stângă a pieptului, în gradele de Cavaler și Ofițer, precum și clasele a III-a și a II-a; la gât, pentru gradele de Comandor sau de clasa I; cu însemnul la gât și cu placa gradului pe partea stângă a pieptului, pentru gradul de Mare Ofițer; cu

lenta petrecută peste bust - de pe umărul drept spre șoldul stâng, unde este prins însemnul - și cu placa gradului pe partea stângă a pieptului, pentru gradul de Mare Cruce; Colanul Ordinului Steaua României se poartă cu lanțul petrecut după gât.

Art. 34. - Toate crucile și medaliile, indiferent de clasă, se poartă pe partea stângă a pieptului.

Art. 35. - Titularii a una sau două decorații - ordine, cruci, medalii - le poartă separat și alăturat pe același rând.

Art. 36. - (1) Ordinea în care se poartă decorațiile este cea dată de ierarhia prevăzută la art. 30-35 și în regulamentele decorațiilor respective.

(2) Dacă o persoană este distinsă cu două sau mai multe decorații diferite, dar egale ierarhic, succesiunea este dată de ordinea cronologică în care acestea au fost acordate, cea mai veche având întâietate.

Art. 37. - (1) Cetățenii români distinși cu decorații străine pot purta aceste decorații potrivit legislației statului care le-a conferit, cu acordul Președintelui României.

(2) Când decorațiile străine se pun pe baretă, alături de decorațiile românești, acestea sunt plasate după decorațiile românești similare în grad sau clasă.

Art. 38. - (1) Decorațiile se poartă, de regulă, cu prilejul Zilei Naționale a României și al celorlalte sărbători, naționale sau religioase, la festivități cu caracter oficial și la diferite activități cu caracter științific, aniversar sau comemorativ.

(2) Portul decorațiilor obligă la o ținută vestimentară sobră și decentă.

(3) Militarii poartă decorațiile în conformitate cu regulamentele specifice.

(4) Însemnele distincțiilor conferite unităților militare se poartă pe drapelele acestora.

Art. 39. - Ordinele naționale, pe domenii de activitate, și cele militare, în toate gradele, se prezintă sub trei forme, cu valoare ierarhică egală: însemnul, rozeta pentru civili și bareta pentru militari.

Art. 40. - (1) Rozetele decorațiilor se pot purta zilnic, de civili, numai la o ținută adecvată momentului și importanței decorațiilor.

(2) Baretele decorațiilor se poartă de cadrele militare la uniformă.

CAPITOLUL IX

Drepturile persoanelor decorate

Art. 41. - Persoanele decorate cu ordine naționale sau pe domenii de activitate, al căror brevet a fost semnat autograf de Președintele României, au dreptul să fie primite în audiență pentru a mulțumi personal, în situația în care decorația respectivă nu a fost înmănată direct de către acesta.

Art. 42. - Cavalerii ordinelor naționale care poartă vizibil însemnele ordinului primesc salutul sau onorul militar cuvenit.

Art. 43. - Cavalerii ordinelor sunt asimilați gradelor militare și beneficiază de onoruri militare, astfel:

a) Ordinul Steaua României:

- gradul de Cavaler al ordinului este asimilat gradului de căpitan;
- gradul de Ofițer al ordinului este asimilat gradului de colonel;
- gradul de Comandor al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral;
- gradul de Mare Ofițer al ordinului este asimilat gradului de general de divizie, general de divizie aeriană sau viceamiral;
- gradul de Mare Cruce al ordinului este asimilat gradului de general de corp de armată, general comandor de aviație sau viceamiral comandor;
- gradul de Colan al ordinului este asimilat gradului de general de armată, general inspector de aviație sau amiral.

b) Ordinul Serviciul Credincios:

- gradul de Cavaler al ordinului este asimilat gradului de locotenent;
- gradul de Ofițer al ordinului este asimilat gradului de căpitan;
- gradul de Comandor al ordinului este asimilat gradului de colonel;
- gradul de Mare Ofițer al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral;
- gradul de Mare Cruce al ordinului este asimilat gradului de general de divizie, general de divizie aeriană sau viceamiral.

c) Ordinul Pentru Merit:

- gradul de Cavaler al ordinului este asimilat gradului de sublocotenent;
- gradul de Ofițer al ordinului este asimilat gradului de căpitan;
- gradul de Comandor al ordinului este asimilat gradului de maior;
- gradul de Mare Ofițer al ordinului este asimilat gradului de colonel;
- gradul de Mare Cruce al ordinului este asimilat gradului de general de brigadă, general de flotilă aeriană sau contraamiral.

Art. 44. - Onoruri militare se dau, de asemenea, membrilor civili ai ordenelor naționale, decedați, în conformitate cu asimilările cu gradele militare prevăzute la art. 43.

Art. 45. - (1) Cavalerii ordenelor vor fi invitați să participe la manifestațiile publice prilejuite de Ziua Națională a României sau la diverse alte aniversări și comemorări, asigurându-li-se de către organizatori locuri de onoare.

(2) Prefecturile și primăriile vor avea în vedere invitarea cu precădere a persoanelor decorate, domiciliat în raza lor de competență, la diverse manifestări comemorative, culturale, științifice sau sportive, pe care le organizează cu diferite ocazii.

Art. 46. - (1) Cavalerii Mari Ofițeri, Mari Cruci și Colan ai Ordinului Steaua României și cavalerii Mari Cruci ai ordenelor Serviciul Credincios și Pentru Merit sunt invitați, prin grija Cancelariei

Ordinelor, la recepțiile oferite de Președintele României cu ocazia Zilei Naționale a României și a Anului Nou.

(2) Cavalerii prevăzuți la alin. (1), împreună cu cavaleri ai altor grade superioare ale ordinelor pe domenii de activitate pot fi invitați să participe și la alte recepții sau manifestări organizate de Administrația prezidențială și de Parlament, tot prin grija Cancelariei Ordinelor.

Art. 47. - Prin legile de instituire a ordinelor se va stabili o zi proprie, legată de data primei instituirii a fiecărui ordin.

Art. 48. - Cu prilejul zilei fiecărui ordin național, precum și cu prilejul zilei Ordinului militar național Mihai Viteazul Președintele României organizează, prin grija Cancelariei Ordinelor, un Te Deum, urmat de o recepție, la care vor participa: Președintele României, cancelarul ordinelor, cavalerii ordinului național respectiv în grade superioare (Colan, Mare Cruce, Mare Ofițer și Comandor), precum și ultimele două promoții ale gradelor de Ofițer și Cavaler.

Art. 49. - Cu prilejul zilei fiecăruia dintre celelalte ordine ministerele și celelalte instituții autonome, abilitate să facă propuneri de decorare în domeniul respectiv, organizează, cu sprijinul Cancelariei Ordinelor, reuniuni cu membrii ordinului, prezidate de ministrul de resort.

Art. 50. - (1) Pentru cinstirea memoriei cavalerilor ordinelor naționale, în cimitirele existente în municipii și orașe se va rezerva, prin grija autorităților locale, un loc special pentru înmormântarea celor decorați din respectiva localitate.

(2) Costul parcelelor respective va fi suportat din bugetele primăriilor. Locurile de veci vor fi puse la dispoziția moștenitorilor legali în mod gratuit.

(3) Cu ocazia unor sărbători naționale și religioase, prin grija autorităților locale, se vor organiza manifestări de omagiere la mormintele cavalerilor ordinelor naționale decedați.

CAPITOLUL X

Retragerea decorațiilor

Art. 51. - Calitatea de membru al unui ordin se poate pierde în următoarele situații:

- a) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la pedeapsa privativă de libertate;
- b) pentru fapte dezonorante, altele decât cele prevăzute la lit. a), care aduc prejudicii morale membrilor ordinului.

Art. 52. - Pentru judecarea faptelor dezonorante care aduc prejudicii morale membrilor ordinului, altele decât cele prevăzute la art. 51 lit. a), se constituie un consiliu de onoare pentru fiecare ordin.

Art. 53. - (1) Consiliul de onoare este format din 7 membri, în cazul ordinelor naționale, și din 5 membri în cazul celorlalte ordine.

(2) Membrii consiliilor de onoare sunt aleși pe termen de 5 ani de cavalerii ordinului respectiv, câte unul din cele trei grade inferioare și câte doi din gradele de Mare Ofițer și Mare Cruce.

Președinția Consiliului de onoare este asigurată de cel mai în vârstă membru al gradului sau clasei superioare.

Art. 54. - (1) Consiliul de onoare al fiecărui ordin judecă și faptele socotite dezonorante ale persoanelor decorate cu medaliile corespunzătoare ordinelor. În acest caz în Consiliul de onoare sunt cooptați, pentru cauza în speță, și doi titulari ai medaliei, care vor avea drept de vot deliberativ.
(2) Persoanele supuse judecății sunt invitate să participe la judecata Consiliului de onoare.

Art. 55. - Decorațiile conferite pentru faptele săvârșite în serviciul apărării naționale, pe timp de război, nu se retrag decât în cazul unei condamnări pentru trădare în timp de război.

Art. 56. - Persoanele cărora li s-a retras calitatea de membru al ordinului sunt obligate să restituie brevetul și însemnul.

Art. 57. - (1) Decorațiile conferite cetățenilor străini pot fi retrase în cazul săvârșirii de fapte incompatibile cu calitatea de persoană căreia i s-a conferit o distincție a României.

(2) Retragera decorațiilor se face prin decret, la propunerea Cancelariei Ordinelor, pe baza sesizării Ministerului Afacerilor Externe.

Art. 58. - Radierea din evidență a unei persoane decorate se face numai după ce Președintele României a semnat decretul de retragere a decorației.

Art. 59. - (1) Pierderea ori distrugerea însemnelor sau brevetelor se va publica de deținător în Monitorul Oficial al României.

(2) Eliberarea unui duplicat de pe documentul de atestare ori, după caz, a unui nou însemn se face la propunerea Cancelariei Ordinelor, pe baza solicitării titularului, după publicarea prevăzută la alin. (1).

CAPITOLUL XI

Cancelaria Ordinelor

Art. 60. - Administrarea decorațiilor este încredințată Cancelariei Ordinelor, care va funcționa ca un compartiment în cadrul Administrației prezidențiale.

Art. 61. - (1) Cancelaria Ordinelor va fi condusă de un cancelar cu rang de consilier de stat, numit de Președintele României.

(2) Funcția de consilier de stat a cancelarului ordinelor se va adăuga funcțiilor existente la Administrația prezidențială.

Art. 62. - Cancelaria Ordinelor are următoarele atribuții:

- a) organizează activitățile de conferire a decorațiilor;
- b) ține evidența persoanelor decorate și a radierilor din aceasta;
- c) se îngrijește de confecționarea însemnelor, a brevetelor și a celorlalte materiale necesare activității, precum și de gestionarea acestora;
- d) ține evidența persoanelor străine cărora li s-au conferit decorații românești;

- e) ține evidența cetățenilor români cărora le-au fost conferite decorații străine;
- f) organizează festivitățile pentru înmânarea decorațiilor naționale;
- g) verifică corecta încadrare în prevederile regulamentare a propunerilor de decorare;
- h) alte atribuții prevăzute de lege.

Art. 63. - Cancelaria Ordinelor întocmește și ține la zi următoarele evidențe:

- a) intrarea și ieșirea corespondenței, conform prevederilor legale;
- b) baza de date cuprinzând persoanele decorate, pe distincții și clase;
- c) situația privind însemnele și anexele acestora aflate în depozit;
- d) situația privind vacanța decorațiilor (înaintări, radieri).

Art. 64. - (1) Cancelaria Ordinelor va elabora și va transmite autorităților prevăzute la art. 4 alin. (2) metodologia necesară în vederea întocmirii propunerilor de decorare.

(2) Cancelaria Ordinelor informează până la data de 1 iulie autoritățile menționate la art. 4 alin. (2) despre limitele contingentelor anuale pentru fiecare grad sau clasă a fiecărei decorații.

(3) Cancelaria Ordinelor comunică Ministerului Afacerilor Interne datele de identitate ale persoanelor decorate; Ministerul Afacerilor Interne va transmite Cancelariei Ordinelor informațiile despre decesul celor decorați sau despre eventualele condamnări.

Art. 65. - (1) Propunerile de decorare se transmit Cancelariei Ordinelor în termen de 60 de zile de la data prevăzută la art. 64 alin. (2). Pentru fiecare persoană se vor menționa: numele și prenumele, data și locul nașterii, domiciliul, statul, funcția, decorațiile primite anterior și data conferirii acestora, gradul, vechimea în grad sau în clasă, denumirea decorației și gradul pentru care se propune, precum și motivarea propunerii.

(2) Pentru persoanele îndreptățite să primească distincții în funcție de numărul de ani serviți, calculul timpului se va face până la data-limită a înaintării propunerilor.

Art. 66. - Tabelele cuprinzând propunerile de decorare anuală se înaintează Cancelariei Ordinelor până la data de 31 august a anului respectiv, sub semnătura conducătorilor instituțiilor prevăzute la art. 4 alin. (2).

Art. 67. - Radierea din evidențe, ca urmare a decesului, se face pe baza comunicării transmise Cancelariei Ordinelor de Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Art. 68. - Cancelaria Ordinelor conlucrează cu consiliile de onoare ale ordinelor și înaintează Președintelui României hotărârile acestora.

Art. 69. - Cu sprijinul organelor Ministerului Afacerilor Interne Cancelaria Ordinelor va recupera însemnele și brevetele de la persoanele cărora li s-a retras decorația.

Art. 70. - Cancelaria Ordinelor editează un buletin anual, în care se publică listele cuprinzând persoanele decorate, date despre locurile vacante, informații despre consiliile de onoare, decesele cavalerilor ordinelor, persoanele cărora li s-a retras calitatea de membru.

Art. 71. - Sumele necesare pentru confecționarea însemnelor, brevetelor, rozetelor, baretelor și cutiilor decorațiilor, precum și pentru toate activitățile Cancelariei Ordinelor se alocă, printr-un capitol distinct, în bugetul Administrației prezidențiale.

CAPITOLUL XII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 72. - Din împuternicirea Președintelui României înmânarea decorațiilor poate fi făcută de prim-ministru, de miniștri sau conducători ai altor organe centrale, comandanți de mari unități militare și de șefii misiunilor diplomatice ale României în străinătate.

Art. 73. - Brevetele și însemnele decorațiilor rămân, după deces, în posesia moștenitorilor legali, dar fără drept de a le purta sau de a face uz, în orice fel, de prerogativele conferite prin acestea.

Art. 74. - În cazul conferirii unei decorații post-mortem brevetul și însemnul acesteia se predau spre păstrare moștenitorilor legali.

Art. 75. - Descrierea, materialul din care se realizează, dimensiunile, modelul desenat al fiecărei decorații, numărul maxim pentru fiecare grad sau clasă, precum și motivele care determină conferirea ei vor fi precizate în regulamentul respectivei distincții.

Art. 76. - (1) Decorațiile de război se pot conferi și pe timp de pace unor unități militare sau militari români care participă la misiuni sub jurisdicția unor organisme internaționale la care statul român este parte. Faptele de arme deosebite ale acestor militari pot fi răsplătite cu ordine și medalii militare, cu însemne de război.

(2) În cazuri excepționale, pentru acțiuni de mare amploare și cu cotă ridicată de risc, Președintele României poate conferi persoanelor prevăzute la alin. (1) și decorații naționale cu însemne de război.

Art. 77. - În cazul unor acțiuni militare internaționale, la care participă și subunități sau unități românești, Președintele României poate conferi decorații de război românești unor militari străini care, prin acțiunile lor, au ajutat trupele române la îndeplinirea misiunilor sau au salvat viața unor militari români.

Art. 78. - Prezenta lege-cadru va fi dezvoltată printr-o lege și un regulament pentru fiecare decorație.

Art. 79. - Derogare prin.

Instituirea oricărei noi decorații se face prin lege, la propunerea unei comisii speciale instituite conform regulamentelor parlamentare.

Art. 80. - La instituirea prezentului sistem de decorații se poate conferi orice grad sau clasă, în limita a maximum 15% din numărul legal prevăzut pentru fiecare decorație.

Art. 81. - Prin grija Cancelariei Ordinelor se va remite Muzeului Național de Istorie și Muzeului Militar Național câte un exemplar din fiecare decorație.

Art. 82. - (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 5.000 lei următoarele fapte:

a) confecționarea fără drept de însemne de decorații;

b) portul fără drept al însemnelor decorațiilor.

(2) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se fac de către organele de poliție.

(3) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 83. - Pe aversul sau pe reversul plachetelor nu pot fi imprimate elemente ale însemnelor din sistemul național de decorații al României.

Art. 84. - Din fondurile bugetului de stat pe anul 1999 Guvernul va asigura, din rezerva bugetară aflată la dispoziția sa, fondurile necesare pentru activitățile prevăzute la art. 62, 63 și 70.

Art. 85. - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă reglementările anterioare privitoare la decorații și titluri de onoare, cu excepția: Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările ulterioare; Legii nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, cu modificările ulterioare; Legii nr. 68/1994 privind înființarea Medaliei "Crucea Comemorativă a celui de-al doilea Război Mondial, 1941-1945", republicată; Legii nr. 1/1996 privind instituirea Ordinului "Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989"; Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/1998 pentru reinstituirea Ordinului național Steaua României, republicată; Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/1999 privind instituirea medaliei comemorative "150 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu".

(2) Denumirea decorației "Medalia Revoluția Română din decembrie 1989", menționată în Legea nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, republicată, cu modificările ulterioare, se înlocuiește cu denumirea "Crucea Comemorativă a Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989", prevăzută la art. 6 lit. C pct. II din prezenta lege, celelalte dispoziții rămânând valabile.

Art. 86. - (1) Primele consilii de onoare ale tuturor ordenelor vor fi numite prin decret al Președintelui României pe o perioadă de 3 ani, dintre cavalerii fiecărui ordin.

(2) Președinția fiecărui consiliu de onoare este asigurată de cel mai în vârstă cavaler, membru al consiliului.

(3) În caz de vacanță a funcției de membru în consiliul de onoare, ceilalți membri ai consiliului de onoare vor alege dintre cavalerii ordinului respectiv o altă persoană.

Art. 87. - Însemnele ordinelor, crucilor si medaliilor care fac parte din sistemul national de decoratii, precum si accesoriile acestora, cu exceptia brevetelor, se confectioneaza si, dupa caz, se transforma si se reconditioneaza exclusiv de catre Regia Autonoma «Monetaria Statului» din subordinea Bancii Nationale a României.